

Landschapsbeheer
Groningen

Beheerplan Tinallinge

Verantwoording

Titel : Beheerplan Tinallinge

Projectnummer : PWR40045

Versie : Definitief

Datum : 26 juni 2025

Auteur(s) : Martieu Wienke en Jantien Vogel

E-mailadres : j.vogel@landschapsbeheergroningen.nl

Contact : Landschapsbeheer Groningen
Roderwolderdijk 60
9744 TH Groningen
050 – 534 51 99
www.landschapsbeheergroningen.nl

Zorg voor het landschap

Landschapsbeheer Groningen maakt zich sterk voor behoud en duurzame ontwikkeling van het streekeigen cultuurlandschap van Groningen. We zetten ons in voor haar schoonheid, voor de grote variëteit aan planten en dieren en voor de rijke cultuurhistorie. We hebben geen eigen terreinen en werken dus altijd samen. Wij verbinden ons bij voorkeur structureel met onze partners, (maatschappelijke) organisaties en vrijwilligers.

We ondersteunen (lokale) initiatieven, ontwikkelen en realiseren een breed scala aan projecten en voeren onderhoudswerkzaamheden uit. Met plannen, projecten en programma's versterken we de kwaliteit van ons waardevolle landschap en agenderen ontwikkelingen die het landschap bedreigen.

We delen onze passie, kennis en ervaring zodat het gevarieerde en unieke landschap van de provincie Groningen voor iedereen toegankelijk is en blijft. Met onze uitvoeringsdienst borgen wij de benodigde praktijkkennis en ervaring en verbinden wij betrokkenen en vrijwilligers aan het landschap van Groningen.

Ons uitgangspunt is een aantrekkelijk landschap met een eigen karakter en identiteit waar de bewoners zich thuis voelen.

Inhoud

1	Inleiding.....	5
2	Beheerplan	6
2.1	De groenterreinen	6
2.2	Groen-links	7
2.3	Groen-rechts	7
2.4	Boogaartbosje	7
2.5	Boogaartbos	8
2.6	Schapeuweide	9
2.7	Natuurbos	9
2.8	Bijenbos	10

1 Inleiding

Het beheer van de groenterreinen rondom Tinallinge werd al lange tijd uitgevoerd door vrijwilligers uit het dorp, deels op basis van individuele afspraken met de gemeente, deels op basis van een overeenkomst met Dorpsbelangen Tinallinge. Sinds 2023 valt het beheer van alle terreinen formeel onder de verantwoordelijkheid van Dorpsbelangen Tinallinge, die daarvoor een overeenkomst heeft getekend met de gemeente. Voor de uitvoering werd een werkgroep opgericht, die een beheerplan heeft opgesteld. Het aantal leden van de werkgroep was in 2024 zeer gering, waardoor opnieuw bekeken moest worden wat de haalbaarheid was van het beheerplan dat in eerste instantie opgesteld werd.

Op 06-08-2024 heeft daarom een veldbezoek plaatsgevonden waarbij 2 medewerkers van Landschapsbeheer Groningen aanwezig waren. De plannen die de werkgroep had voor de groenterreinen en de haalbaarheid daarvan zijn destijds besproken. N.a.v. dit bezoek en verder overleg is besloten dat er geen grootschalige ingrepen in de bosjes plaats gaan vinden. Bij dergelijke ingrepen komen veel kostbare en tijdrovende zaken kijken, zoals de aanvraag van (kap)vergunningen en de bijbehorende onderbouwingen en afvoer na grootschalige kap- en/of snoei. Wel werd er gekozen voor voortzetting van het beheer door de inwoners van de groenterreinen.

In de winter van 2024 heeft de werkgroep Landschapsbeheer Groningen benaderd om een jaarbeheerplan voor de groenterreinen op te stellen, met als uitgangspunt 'minimaal beheer'. Daarnaast werd ook gevraagd naar welke (éénmalige) ingrepen nodig zijn om ervoor te zorgen dat de terreinen in een goede uitgangssituatie verkeren. In het kader van deze opdracht heeft op 28-04-2025 opnieuw een veldbezoek plaatsgevonden.

In dit verslag bespreken we de verschillende groenterreinen, de benodigde ingrepen en het onderhoud van de groenterreinen in Tinallinge. Daarnaast doen wij, middels de bijgevoegde offertebrief, een aanbieding voor het uitvoeren van de eenmalige werkzaamheden die nodig zijn om een goede uitgangssituatie te creëren.

2 Beheerplan

2.1 De groenterreinen

Het dorp Tinallinge is omgeven door kleine bosterreinen. Op de onderstaande kaart staan de groenterreinen die in beheer zijn door de vrijwilligers aangegeven (Figuur 1). De letters geven informatie over de invulling van de terreinen:

- Perceel 220: Groen links, met kruidentuin, vruchtbomen en -struiken (A) grasland en bosje
- Perceel 221: Groen rechts met speeltoestellen(B), boomheuvel(C), speelveld (D) en paardebakborder (E) grasland en bosje
- Perceel 213: “Bijenbosje”
- Perceel 215: “Natuurbos” (F) en schapenweide (G)
- Perceel 229: “Boogaartbos”
- Perceel 227: “Boogaartbosje”

Figuur 1: Overzicht van de groenterreinen in Tinallinge. Bron: werkgroep Tinallinge.

2.2 Groen-links

Dit groenterrein omvat een moestuin, fruitbomen en fruitstruiken. Het perceel is omgeven door grote, hoge bomen. Het beheer van dit terrein wordt momenteel uitgevoerd door een groep vrijwilligers en verkeert in goede conditie. Er zijn geen ingrepen nodig en het huidige beheer kan zonder wijzigingen voortgezet worden.

2.3 Groen-rechts

Binnen de locatie groen-rechts zijn speeltoestellen, een boomheuvel, een speelveld en een paardenbakborder aanwezig. Het voortzetten van regulier onderhoud is hierop van toepassing.

Aan de oostzijde van groen-rechts ligt een grasland met bosje. Hier is vleugelnoot (*Pterocarya fraxinifolia*) aangeplant, een soort die zich snel verspreidt middels worteluitlopers. De soort heeft op deze locatie ook veel opslag geproduceerd. De opslag zorgt ervoor dat andere bomen op het perceel minder licht krijgen, wat ten koste gaat van de groei. Het verwijderen van de opslag van de vleugelnoot zal een positief effect hebben op de 2 paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*) die op dit perceel aanwezig zijn. De 2 grote vleugelnoot bomen kunnen behouden blijven.

Het verwijderen van de opslag zal middels het uitsteken en uittrekken van de wortels gebeuren. Snoeien is hier niet wenselijk, aangezien dit ervoor zal zorgen dat de bomen nog meer uitlopers gaan produceren.

Tijdens het veldbezoek bleek dat 1 van de 2 paardenkastanjes mogelijk de kastanjabloedingsziekte heeft. Het advies is om deze kastanje gewoon te laten staan. Kastanjes die deze ziekte hebben kunnen nog vele jaren mee, weghalen is in dit stadium nog niet noodzakelijk.

Verder waren er op het terrein nog kornoeljes (*Cornus*) aanwezig die het wandelpad overgroeien. Deze struiken moeten worden teruggezet, zodat het pad weer vrijkomt. Dit kan in het najaar plaatsvinden of gedurende het vroege voorjaar.

Na het verwijderen van de opslag van de vleugelnoot en het terugzetten van de kornoeljes verkeert dit groenterrein weer in een goede uitgangspositie. De werkgroep kan vervolgens jaarlijks de jonge opslag van de vleugelnoot verwijderen. Dit kan door te schoffelen en het uittrekken van de jonge uitlopers.

De kornoeljes kunnen ook jaarlijks teruggezet worden, afhankelijk van wat de gewenste omvang van de struiken is. Kornoeljes kunnen snoei goed verdragen, dus jaarlijkse snoei is mogelijk. Wanneer dit te intensief is kan er ook gekozen worden om de kornoeljes om de 3 jaar flink terug te zetten.

2.4 Boogaartbosje

Langs het pad naar het Boogaartbosje is veel opslag van essen (*Fraxinus excelsior*) aanwezig. Dit dient verwijderd te worden, aangezien de opslag ook licht wegneemt van de 2 kersenbomen (*Prunus*) die hier aanwezig zijn. De opslag zal verwijderd worden door uitsteken of afmaaïen. Dit moet wel eerst overlegd worden met de aangrenzende perceeleigenaar.

In het bosje zelf is reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*) aanwezig. Deze invasieve plant dient ook verwijderd te worden. Dit doet men het beste door de planten uit te steken, voordat ze zaad hebben gezet.

Verder staan de bomen binnen dit bosje erg dicht op elkaar, waardoor de bomen met elkaar concurreren voor licht. Het verwijderen van enkele bomen zal ervoor zorgen dat de overige bomen uit kunnen groeien tot mooie, grote bomen.

Voor het onderhoud van het Boogaartbosje in de komende jaren raden wij aan om jonge opslag langs het pad en in het bosje te blijven verwijderen op ongewenste locaties. Door dit jaarlijks te doen is de opslag gemakkelijk uit te trekken of weg te schoffelen.

Verder is het belangrijk om door te gaan met het uitsteken van de berenklaauw die de aankomende jaren nog op zal blijven komen. De zaden van de berenklaauw zijn namelijk wel 7 – 10 jaar kiemkrachtig. De zaden die in de bodem zitten zullen dus op blijven komen de komende jaren. Door de planten uit te steken voor de zaadzetting (in mei – juni), wordt voorkomen dat er nieuwe zaden in de grond terecht komen. Vergeet niet om beschermende kleding te gebruiken om brandwonden die veroorzaakt worden door het sap van deze plant te voorkomen.

2.5 Boogaartbos

Voor het Boogaartbos geldt ook dat het goed zou zijn om meer licht in het bos te laten komen. Eerder zijn hier bomen aangeplant, die het beter zullen doen als ze meer licht krijgen. Met name aan de zuidkant staat erg veel iepenopslag, dat verwijderd kan worden. Door ook enkele iepen te verwijderen neemt de beschikbaarheid van licht nog verder toe.

Ook hier wordt aangeraden om in de volgende jaren ongewenste opslag (zaailingen) tijdig te blijven verwijderen, omdat het eenvoudiger is om deze te verwijderen t.o.v. 'oude' opslag.

Figuur 2: De zuidzijde van het Boogaartbos

2.6 Schapenweide

De schapenweide wordt begraasd door schapen. Dit beheer kan de aankomende jaren behouden blijven. Langs het pad dat tegen de schapenweide aanligt, de Gruysweg, is veel opslag aanwezig. Ook hier dient de opslag verwijderd te worden. Het verwijderen van de opslag kan in de aankomende jaren jaarlijks plaatsvinden.

Aan de rand van de schapenweide groeit braam steeds verder het perceel in. Het is wenselijk om de braam binnen de schapenweide en rondom de afrastering te verwijderen. Dit kan gedaan worden door de struiken uit te maaien met de bosmaaier. De braam zal wel terugkeren in de opvolgende jaren. Het is daarom belangrijk om te blijven uitmaaien of dicht bij de grond te snoeien. De rest van de braamstruiken kunnen blijven staan. Ondanks het woekerende karakter van (bepaalde soorten) bramen, bieden ze beschutting, voedsel en nestgelegenheid aan verschillende diersoorten.

Zoals al genoemd werd is het van belang om de bramen jaarlijks uit te blijven maaien of snoeien, om te voorkomen dat de struiken het schapenveld in groeien.

In de weide is verder ook een fruitboomgaard aanwezig. De fruitbomen worden momenteel beheerd door vrijwilligers. Dit beheer kan de komende jaren voortgezet worden.

Figuur 3: De fruitboomgaard gelegen op het perceel van de weide.

2.7 Natuurbos

In het natuurbos heeft de laatste jaren geen onderhoud plaatsgevonden. Er is hier geen pad aanwezig, het doel van dit bosje is niet recreatief maar meer gericht op natuurwaarde. Er is veel opslag aanwezig en het bos is vrij donker. Het bos bestaat voor een groot deel uit esdoorns.

Het weghalen van opslag en enkele bomen zal de biodiversiteit in het bos ten goede komen. Dit zorgt namelijk voor een toename van de lichtinval, waardoor er meer licht is en de kruidlaag van het bos zich ook kan ontwikkelen. De (vele) bomen die blijven staan krijgen ruimte om uit te groeien.

2.8 Bijenbos

Ook voor het bijenbos geldt dat het verwijderen van opslag een positieve bijdrage zal leveren aan de biodiversiteit in het bosje. Het bijenbos kampt met een tekort aan licht, ook door de ligging t.o.v. van het Natuurbos. Het verwijderen van opslag zal helpen meer licht in het bos binnen te laten. Dit heeft een positief effect op de onderbegroeiing van het bos. In dit bos is het wenselijk om dood hout te laten liggen. Er zijn verschillende bijensoorten die nestelen in dood hout, die hier gebruik van kunnen maken. Ook andere insecten, zoals kevers en rupsen, zijn gebaat bij het laten liggen van dood hout.

Het beheer dat in de toekomst uitgevoerd moet worden in het bijenbos is het blijven verwijderen van opslag, zodat de lichtinval in het bosje gewaarborgd blijft.